

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

พิเชษฐ พิมพ์เจริญ

สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร 10110

E-mail: phichate.phu@kbu.ac.th

จตุพล ยงศรี

สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร 10110

E-mail: chatupol@swu.ac.th

จักรกฤษณ์ โปณะทอง

สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร 10110

E-mail: chakrit@swu.ac.th

ติดต่อผู้เขียนบทความที่ **พิเชษฐ พิมพ์เจริญ** สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กรุงเทพมหานคร 10110

E-mail: phichate.phu@kbu.ac.th

วันที่รับบทความ: 25 เมษายน 2562 วันที่แก้ไขบทความ: 27 พฤษภาคม 2563 วันที่ตอบรับบทความ: 1 มิถุนายน 2563

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน **วิธีการวิจัย** การวิจัยเชิงสำรวจด้วยตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 6 สถาบัน ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 269 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับจำนวน 69 ข้อ ใช้วิธีการวิเคราะห์ปัจจัยแบบองค์ประกอบหลัก และหมุนแกนวิธี Varimax **ผลการวิจัย** พบว่าองค์ประกอบของทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ 2) ด้านการสร้างเนื้อหาและจัดทำต้นฉบับ 3) ด้านการจัดการไฟล์ข้อมูลดิจิทัล 4) ด้านการสร้างสรรค์และออกแบบ 5) ด้านการเผยแพร่งานสู่ระบบออนไลน์ 6) ด้านการใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และแอปพลิเคชัน และ 7) ด้านการตรวจสอบเนื้อหาและพิสูจน์อักษร **สรุป** องค์ประกอบของทักษะ 7 ประการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนการเรียน-การสอนสำหรับนักศึกษาสาขา วิชาวารสารศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล

คำสำคัญ: การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ, ทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล

Exploratory Factor Analysis of the Operational Skills of Publication in Digital Era for Journalism Students in Private Higher Education Institutions

Phichate Phimcharoen

Educational Administration and Management, Srinakharinwirot University, Bangkok 10110

E-mail: phichate.phi@kbu.ac.th

Chatupol Yongsorn

Educational Administration and Management, Srinakharinwirot University, Bangkok 10110

E-mail: chatupol@swu.ac.th

Chakrit Ponathong

Educational Administration and Management, Srinakharinwirot University, Bangkok 10110

E-mail: chakrit@swu.ac.th

Correspondence concerning this article should be addressed to **Phichate Phimcharoen**
Educational Administration and Management, Srinakharinwirot University, Bangkok 10110
E-mail: phichate.phi@kbu.ac.th

Received date: April 25, 2019 Revised date: May 27, 2020 Accepted date: June 1, 2020

ABSTRACT

PURPOSES: The main objectives of this research were to analyze and evaluate the components of the operational skills of publication in digital era for journalism students in private higher education institutions. **METHODS:** The research was sample survey research. The sample consisted of 269 students in journalism year 3 and year 4 in 6 private higher education institutions in the academic year 2017. The questionnaire used for collecting data was a five - point rating scale on operational skills of publications in digital era. Principle component factor analysis and varimax rotation were adopted for analytical purposes. **RESULTS:** The research showed that the components of the operational skills of publication in digital era for journalism students of private higher education institutions consisted of 7 components, namely: 1) Planning and management, 2) Content creation and manuscript, 3) Digital file management, 4) Creativity and design, 5) Publicizing to online, 6) Use of computer equipment and applications, and 7) Content review and proofreading. **CONCLUSIONS:** The 7 factors could be used for planning of learning and teaching students in higher education institutions for enhancing operational skills of publication in the digital era.

Keywords: Exploratory factor analysis, operational skills of publication in digital era

ที่มาและความสำคัญ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพเพียบพร้อม ทั้งความรู้ความสามารถและสติปัญญาเพียงพอที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งจัดเป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ทักษะ ในสาขาวิชาเฉพาะทางให้มีความชัดเจน และยังมุ่งสร้างบุคคลให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการสามารถพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีต่างๆ ตลอดจนวิทยาการสากล มาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ปัจจุบันโลกได้ก้าวสู่ยุคดิจิทัล เทคโนโลยีการสื่อสารได้พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง สื่อดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทสำคัญมากในชีวิตประจำวันของทุกคนทำให้การใช้งานสื่อสิ่งพิมพ์เปลี่ยนไปจากเดิม นิตยสารพิมพ์บนกระดาษเป็นรูปเล่มปัจจุบันสามารถอ่านได้ในเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา แท็บเล็ต (Tablet) สมาร์ทโฟน (Smart phone) เป็นต้น (พิริยวรรณ, 2555) ดังนั้น สถานการณ์งานด้านวารสารศาสตร์ที่นำเสนอผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ มีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนไปสู่สื่อออนไลน์ ทั้งด้วยพฤติกรรมของผู้รับสารหรือผู้บริโภค ทำให้ผู้ส่งสารอย่างนักวารสารศาสตร์ต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ดังนั้น การเตรียมตัวเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ สามารถออกไปสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ฝึกทักษะการปฏิบัติต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการ

ทำงานที่ปรับเปลี่ยนไปตลอดเวลา ความเปลี่ยนแปลงของงานวารสารศาสตร์ ในอนาคตคาดหวังให้มีทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ควบคู่กันไป เพราะเป็นการเปิดช่องทางที่หลากหลาย น่าจะสามารถทำให้สื่อมียอดขายและการโฆษณาที่ยังอยู่ได้ ขณะเดียวกันในส่วนของนักศึกษาที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาออกไปสู่แวดวงอาชีพ ก็ต้องตระหนักว่าในยุคปัจจุบัน ไม่สามารถที่จะมีทักษะด้านใดด้านหนึ่งเพียงอย่างเดียว ต้องมีทักษะในหลาย ๆ ด้าน เช่น การเขียน การถ่ายรูป ต้องเรียนรู้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต สื่อในรูปแบบใหม่ ๆ เสมอ และจากมุมมองของอาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาวารสารศาสตร์กล่าวว่า หลักสูตรวารสารศาสตร์ได้มีการปรับปรุงมาเป็นระยะ มีรายวิชาต่าง ๆ ที่รองรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ไว้แล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถตอบสนองเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ เช่น การเปิดรับสื่อออนไลน์ในรูปแบบของดิจิทัลที่เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก ส่งผลให้สื่อดั้งเดิมมีบทบาทลดน้อยลง ดังนั้น บัณฑิตที่จะสำเร็จการศึกษาควรมีทักษะการทำงานที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และพร้อมที่จะเข้าสู่สายวิชาชีพสื่อสารมวลชนได้ทันที ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่นักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ต้องมีการเสริมทักษะในการปฏิบัติงานสื่อสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงของการทำงานด้านวารสารศาสตร์ โดยต้องการนักวารสารศาสตร์ที่มีทักษะในการนำเสนอเนื้อหาสิ่งพิมพ์ยุค

ดิจิทัล ซึ่งควรมีทักษะ ดังต่อไปนี้ 1) ทักษะด้านการวางแผนและการกำหนดแนวคิดหลัก 2) ทักษะด้านการเขียนและจัดหาด้านฉบับ 3) ทักษะด้านการบรรณาธิการ 4) ทักษะด้านการออกแบบสื่อดิจิทัล 5) ทักษะด้านการใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ 6) ทักษะด้านการจัดไฟล์ข้อมูลดิจิทัล และ 7) ทักษะด้านการนำเสนองานสู่ระบบออนไลน์ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาองค์ประกอบของทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อจัดกลุ่มเข้าองค์ประกอบของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลว่ามีองค์ประกอบ โดยผลการวิจัยทำให้องค์ประกอบที่สามารถจะอธิบายทักษะของการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ได้ และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลของสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจของทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

การทบทวนวรรณกรรม

สื่อดิจิทัล เป็น สื่อ ใหม่ ที่ อาศัยเทคโนโลยีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์

สารสนเทศการสื่อสาร และโทรคมนาคมมา รวมกัน ประกอบด้วย 1) เป็นสื่อที่อาศัยคอมพิวเตอร์ (Digitally) 2) เป็นสื่อที่มีปฏิสัมพันธ์ (Interactivity) 3) เป็นสื่อที่มีความสามารถในการนำเสนอข้อความหลายชั้น หรือที่เรียกว่า ไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) 4) เป็นสื่อที่สามารถแพร่กระจาย (Dispersal) 5) เป็นสื่อที่มีการหลอมรวม (Convergent) และ 6) เป็นสื่อที่มีความเสมือนจริง (Virtually) (ทองรินทร์, 2548)

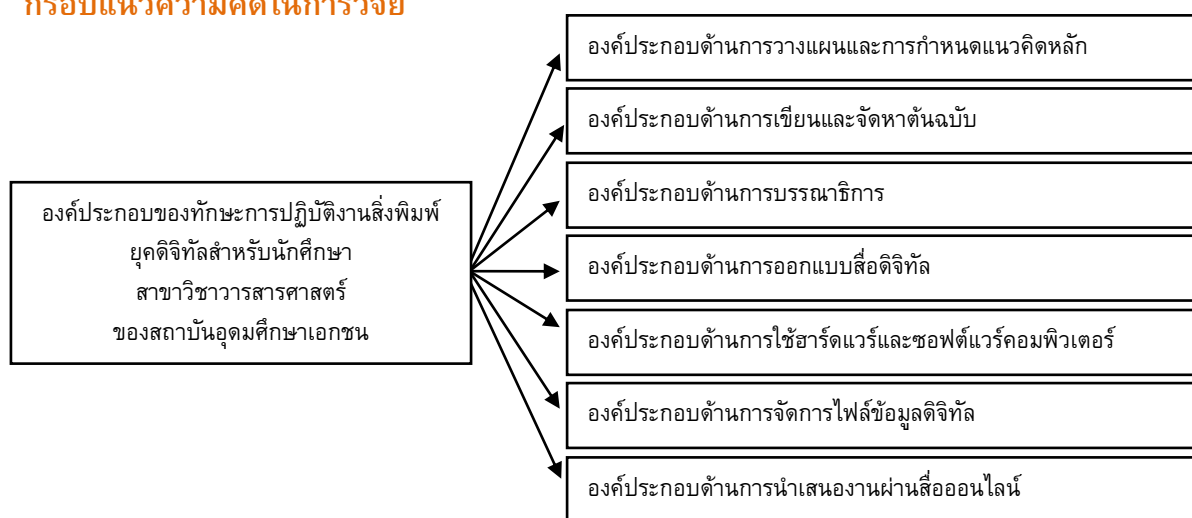
สรุปได้ว่าสื่อดิจิทัล มีคุณลักษณะที่หลากหลายตามเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่นำมาใช้ คือ เป็นสื่อที่ต้องอาศัยช่องทางของคอมพิวเตอร์ เป็นสื่อที่มีปฏิสัมพันธ์ สามารถนำเสนอข้อความหลายชั้นหรือไฮเปอร์เท็กซ์ เป็นสื่อที่สามารถแพร่กระจายได้กว้างขวางและรวดเร็ว เป็นสื่อที่มีการหลอมรวมสื่อต่าง ๆ เข้าด้วยกันและเป็นสื่อที่มีความเสมือนจริง

การปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลถือเป็นหัวใจสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งของการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ในยุคดิจิทัล มีนักวิชาการได้กล่าวถึงทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล ดังนี้ บุญศิริพันธ์ และพยัฆวิเชียร (2548) กล่าวถึงทักษะการปฏิบัติงานสื่อสิ่งพิมพ์ออนไลน์ ประกอบด้วย 1) กำหนดเนื้อหาและแนวคิดหลักของฉบับ 2) มอบหมายงาน การทำงาน 3) แสวงหาข้อมูลและเขียนต้นฉบับ 4) รวบรวมต้นฉบับเพื่อบรรณาธิการออกแบบจัดหน้า 5) การออกแบบจัดหน้า 6) การทำงานของบรรณาธิการ การผลิตสิ่งพิมพ์ออนไลน์ หรือสิ่งพิมพ์ดิจิทัล

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสื่อ
ดิจิทัล และทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุค
ดิจิทัล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์คุณลักษณะตามหลัก
แนวคิดดังกล่าว เพื่อกำหนดนิยามและ
พฤติกรรมบ่งชี้มาสู่การกำหนดคุณลักษณะ
ทักษะของการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล ได้

ดังนี้ 1) การวางแผนและการกำหนดแนวคิด
หลัก 2) การเขียนและจัดทำต้นฉบับ 3) การ
บรรณาธิการ 4) การออกแบบสื่อดิจิทัล 5)
การใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ 6)
การจัดการไฟล์ข้อมูลดิจิทัล และ 7) การ
นำเสนองานผ่านสื่อออนไลน์

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 : กรอบแนวความคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

องค์ประกอบของทักษะการปฏิบัติงาน
สิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลสำหรับนักศึกษาสาขาวิชา
วารสารศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
มีองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ

นิยามเชิงปฏิบัติการ

1. สิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล หมายถึง สื่อที่
เปลี่ยนช่องทางการนำเสนอต่อผู้รับสารไปจาก
เดิมคือกระดาษไปสู่การนำเสนอผ่าน
จอคอมพิวเตอร์ ได้แก่ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต

สมาร์ทโฟน เป็นต้น โดยที่ผู้ส่งสารจะสร้างสรรค์
ที่มีทั้งข้อความ เสียง ภาพนิ่ง วิดีโอ และ
ภาพเคลื่อนไหว โดยอาศัยเทคโนโลยีความ
เจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านซอฟต์แวร์และ
ฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์ เข้ามาช่วยให้สารมี
ความน่าสนใจซึ่งสามารถให้ความรู้ ความ
บันเทิง หรือแรงบันดาลใจแก่ผู้รับสารใน
รูปแบบของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ นิตยสาร
ออนไลน์ เป็นต้น

2. ทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุค
ดิจิทัล หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญ

ของนักศึกษาในการประยุกต์ความรู้และทักษะต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานสื่อสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผลที่ดี โดยทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลประกอบไปด้วย 7 ทักษะ ดังต่อไปนี้

2.1 ทักษะด้านการวางแผนและการกำหนดแนวคิดหลัก หมายถึง การกำหนดรูปแบบ วางแนวทาง และกำหนดเป้าหมายรวมทั้งการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ตลอดจนการกำหนดเนื้อหา การจัดแบ่งสัดส่วนเนื้อหา การวางแผนงบประมาณ การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

2.2 ทักษะด้านการเขียนและจัดทำต้นฉบับ หมายถึง การจัดเตรียมเนื้อหาในลักษณะไฟล์ดิจิทัลซึ่งประกอบด้วยข้อความ เสียง ภาพนิ่ง วิดีโอ และภาพเคลื่อนไหว ซึ่งเนื้อหาหลากหลายลักษณะซึ่งมาจากการสร้างเนื้อหาของนักเขียนอิสระและนักเขียนในกองบรรณาธิการ ซึ่งต้องวางแผนการเขียนให้เป็นขั้นตอน ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย

2.3 ทักษะด้านการบรรณาธิการ หมายถึง การตรวจแก้ไขปรับปรุงต้นฉบับที่เป็นไฟล์ดิจิทัล อาทิ การคัดเลือกเรื่อง การคัดเลือกอักษร การพาดหัวข่าว การเขียนชื่อเรื่อง การใช้ภาพ และการวางรูปแบบการเข้าหน้า รวมทั้งตรวจสอบการใช้ภาษาในการเขียน ไวยากรณ์ การสะกดคำ ศัพท์เฉพาะ ซึ่งเป็นการเชื่อมต่อระหว่างการเขียนเรื่องและการเผยแพร่เนื้อหาดิจิทัล กระบวนการที่ทำให้

เรื่องซึ่งเป็นวัตถุดิบนั้นกลายสภาพไปอยู่บนสื่อออนไลน์

2.4 ทักษะด้านการออกแบบสื่อดิจิทัล หมายถึง การนำต้นฉบับทั้งหมดมาจัดเรียงประกอบออกแบบเป็นหนังสือโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะ ผู้ออกแบบต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักการและองค์ประกอบของการออกแบบ รวมทั้งมีความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของสื่อดิจิทัล ตลอดจนสามารถจัดเลย์เอ๊าท์และจัดทำอาร์ตเวิร์ค

2.5 ทักษะด้านการใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ หมายถึง การใช้ฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงต่างๆ ที่อำนวยความสะดวกในการทำงาน โดยสามารถที่จะติดตั้งอุปกรณ์ในเบื้องต้น เช่น เครื่องปริ้นเตอร์ เครื่องสแกนเนอร์ และอุปกรณ์พื้นฐานอื่น ๆ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นได้ อีกทั้งความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่ปรับเปลี่ยนไป เช่น แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน เข้ามาช่วยในการทำงานในกองบรรณาธิการออนไลน์ รวมทั้งการใช้ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ในการทำงาน

2.6 ทักษะด้านการจัดการไฟล์ข้อมูลดิจิทัล หมายถึง การจัดการไฟล์ข้อมูลข่าวและภาพข่าวให้เป็นไฟล์ดิจิทัล ได้แก่ ไฟล์ข้อความ ไฟล์ภาพ ไฟล์เสียง ไฟล์วิดีโอ และไฟล์แอนิเมชัน ให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถถ่ายทอดผ่านสื่อดิจิทัลได้ โดยจะผ่านกระบวนการต่าง ๆ ทางเทคนิค เช่น แปลงรูปแบบ (Format) ย่อขนาดไฟล์รูป จัดข้อมูลในไฟล์ต้นฉบับที่เตรียมไว้แล้ว รวมทั้งจัดการ

เนื้อหาฉบับพิมพ์เป็นฉบับดิจิทัลและการสร้างเนื้อหาให้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ ตลอดจนจัดเตรียมไฟล์ดิจิทัลสำหรับทุกแพลตฟอร์ม

2.7 ทักษะด้านการนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ หมายถึง การนำเสนอและบริหารจัดการสื่อสิ่งพิมพ์ออนไลน์ที่ส่งข้อมูลข่าวสารในอินเทอร์เน็ตในรูปแบบเว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ และแอปพลิเคชัน รวมทั้งการนำเสนอที่เป็นไฟล์ดิจิทัลนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ทางหน้าจอภาพคอมพิวเตอร์ หน้าจอภาพแท็บเล็ต หน้าจอภาพสมาร์ทโฟนในรูปแบบของไฟล์ดิจิทัล ตลอดจนเมื่อมีสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ยูทูบ ทวิตเตอร์ และอินสตาแกรม ทำให้มีช่องทางโปรโมทและส่งเสริมการตลาดให้กับสิ่งพิมพ์ที่เป็นไฟล์ดิจิทัล ตลอดจนนำเสนอสิ่งพิมพ์ที่เป็นไฟล์ดิจิทัลผ่านแอปพลิเคชันของสำนักพิมพ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการศึกษาวิจัย ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 ในสาขาวิชาวารสารศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 6 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยสยาม และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ในปีการศึกษา 2560 มีนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4

สาขาวิชาวารสารศาสตร์รวมทั้ง 6 สถาบัน จำนวน 273 คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์องค์ประกอบนี้ ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวความคิดของโนรูสที่ ใช้กฎของขนาดตัวอย่าง 300 (Garson, 2008) โดยมีอัตราส่วนระหว่างกลุ่มตัวอย่างต่อจำนวนตัวแปร (Subject-to-Variables: STV ratio) เท่ากับ 3.0 ต่อ 1 ซึ่งมีขนาดกลุ่มตัวอย่างเพียงพอในการวิเคราะห์องค์ประกอบ ในการวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่าง 273 คน และมีจำนวนข้อคำถาม 69 ข้อ เมื่อนำมาคูณกับ STV ratio 3.0 จะได้กลุ่มตัวอย่าง 207 คน ถือว่าเพียงพอในการวิเคราะห์องค์ประกอบในครั้งนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 69 ข้อ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล เพื่อกำหนดเป็นนิยามปฏิบัติการในการสร้างแบบสอบถาม

- ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

- นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยการวิเคราะห์ค่าสถิติทดสอบที (t-test) ระหว่างกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และ

หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่ามีความเชื่อมั่นอยู่ที่ระดับ .972

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากนักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ชั้นปีที่ 3-4 ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 6 สถาบัน จำนวน 273 คน ได้รับกลับคืนมาจำนวน 269 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.53

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและสกัดองค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis) และหมุนแกนองค์ประกอบมุมฉาก โดยวิธีแวนแม็กซ์ (Varimax)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 54.60 และนักศึกษาเพศชาย จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 45.40 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 53.50 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 46.50

2. ผลการศึกษาทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่ามีทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.51, SD =

0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.09 ถึง 3.97 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.64 ถึง 1.14 โดยข้อคำถามที่นักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์มีระดับทักษะมาก จำนวน 37 ข้อ และข้อคำถามที่มีทักษะระดับปานกลาง จำนวน 32 ข้อ และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้คอมพิวเตอร์ได้ทุกชนิด เช่น Desktop, Notebook, Tablet, Smartphone ($\bar{x}$ = 3.51, SD = 0.80) และข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีความรู้ความเข้าใจการออกแบบ E-Book ให้แสดงผลด้วยภาพ ข้อความ เสียง สี สัน และภาพเคลื่อนไหวได้ ($\bar{x}$ = 3.09, SD = 1.11)

3. ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์องค์ประกอบว่าข้อมูลที่มีสมารถทำการวิเคราะห์องค์ประกอบได้หรือไม่ โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน ดัชนี KMO การทดสอบ Bartlett's test of Sphericity และค่าการร่วมกันของตัวแปร (Communality) การพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรทุกคู่ พบว่า ข้อคำถามคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.83 และข้อคำถามคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -0.05 เมื่อทำการตรวจสอบข้อมูลเริ่มต้นก่อนการวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า ข้อคำถามมีค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์กับข้อคำถามอื่นน้อยมาก มีจำนวน 26 ข้อคำถาม จำเป็นต้องตัดออกจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังนั้นข้อคำถามที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปจึงมีจำนวน 43 ข้อ นำมาตรวจสอบความเหมาะสมของ

การนำไปวิเคราะห์ Kaiser-Meyer-Olkin Measure: KMO และการทดสอบ Barlett's test of Sphericity ใช้ทดสอบสมมติฐานเป็นค่าสถิติที่มีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square ได้ผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 : ค่าดัชนี KMO และ การทดสอบ Barlett's test of Sphericity

Kaiser – Meyer – Olkin Measure of Sampling Adequacy	Barlett's test of Sphericity		
	Approx Chi - Square	df	Sig.
.853	12260.329	903	.001

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ได้ค่า KMO เท่ากับ .853 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำคือ .6 และเข้าสู่ 1 สรุปได้ว่าข้อมูลที่มีอยู่เหมาะสมต่อการวิเคราะห์องค์ประกอบในระดับดีมาก และเมื่อพิจารณาการทดสอบค่า Barlett's test of Sphericity มีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square เท่ากับ 12260.329 ได้ค่า Significant เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .05 แสดงว่าข้อมูลชุดนี้มีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

เนื่องจากการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลักนั้นยังไม่สามารถที่จะทำให้ข้อคำถามแต่ละข้อจัดอยู่ในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งได้อย่างชัดเจน จึงทำการหมุนแกนองค์ประกอบด้วยวิธีแวนิแมกซ์ (Varimax rotation) เพื่อจัดให้แต่ละข้อคำถามอยู่ในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งอย่างชัดเจน และเพื่อให้ง่ายต่อการแปลความหมาย

การหาค่าความร่วมกันของตัวแปร (Communality) ที่ใช้ในการวิเคราะห์

องค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง .533 ถึง .871 ซึ่งสูงกว่าค่าขั้นต่ำคือ .20 พบว่าข้อคำถามทั้ง 43 ข้อ มีแนวโน้มสามารถจัดเข้าอยู่ในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งได้จึงสามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป ด้วยการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) เพื่อพิจารณาจำนวนองค์ประกอบที่ได้ จำนวนข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบ คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบ และค่าไอเกน

4. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่าทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ 2) ด้านการสร้างเนื้อหาและจัดทำต้นฉบับ 3) ด้านการจัดการไฟล์ข้อมูลดิจิทัล 4) ด้านการสร้างสรรค์และออกแบบ 5) ด้านการเผยแพร่งานสู่ระบบออนไลน์ 6) ด้านการใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และแอปพลิเคชัน

ชั้น และ 7) ด้านการตรวจสอบเนื้อหาและพิสูจน์

อักษร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลสำหรับ
นักศึกษา สาขาวิชาวารสารศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ							h ²
	1	2	3	4	5	6	7	
1. มีการกำหนดหลักการและเหตุผลของการผลิตงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลได้อย่างครอบคลุม	.709	.471	.530	-.050	.115	-.102	-.302	.840
2. มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการผลิตงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลได้อย่างชัดเจน	.694	.387	.137	.007	.040	.004	.042	.713
3. มีการจัดแบ่งบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในกองบรรณาธิการสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลได้อย่างชัดเจน	.682	.533	.479	.043	.206	.151	-.277	.731
4. มีการกำหนดช่องทางการเผยแพร่เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล เช่น เผยแพร่ผ่านบล็อก เว็บไซต์ หรือโซเชียลมีเดีย	.379	.233	.361	-.016	.030	.291	.166	.684
5. มีการกำหนดรูปแบบของงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล เช่น การเลือกตัวอักษร การกำหนดตำแหน่งข้อความ ตำแหน่งภาพ	.303	.286	.196	.104	.049	.263	.172	.533
6. มีการวางแผนจัดงบประมาณในการผลิตงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล ทั้งในเรื่องบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ	.612	.313	.242	.151	.067	.100	-.386	.796
10. มีการเขียนบทความเพื่อนำเสนอความรู้ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น โดยเขียนอย่างมีหลักฐาน มีเหตุผล น่าเชื่อถือ และเป็นไปในทางสร้างสรรค์	.098	.299	.146	.290	.165	.247	.049	.755
11. มีการเขียนบทวิเคราะห์โดยมีกรอบของการวิเคราะห์หามุมมองความคิดเห็น และบทสรุป	.293	.333	.214	.236	.164	-.091	.111	.774
12. มีการเขียนบทวิจารณ์ตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและการตีความตามเนื้อหาสาระ	.024	.371	.198	.247	.138	.143	.180	.741
13. มีการเขียนสารคดีโดยมีข้อมูลที่ดี น่าสนใจอ่านแล้วได้อารมณ์ความรู้สึกใช้ภาษาที่มีจินตนาการ	.182	.492	.145	.276	.094	.070	.185	.739
15. มีการเขียนนวนิยายโดยสร้างให้เป็นเรื่องราวจากสถานการณ์ต่าง ๆ	.293	.408	.073	.121	-.055	.009	.127	.649

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ							h ²
	1	2	3	4	5	6	7	
16. มีการเขียนบทหรือโครง เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ที่ถูกต้องตามฉันทลักษณ์	.194	.402	.089	.275	.069	.083	.365	.745
18. มีการจัดเตรียมต้นฉบับภาพถ่ายเพื่อใช้ในการสื่อสารความหมายและดึงดูดความสนใจ	.273	.668	.170	.124	.067	-.141	.258	.691
19. มีการจัดเตรียมต้นฉบับภาพประกอบลายเส้นเพื่อใช้ในการสื่อสารเรื่องราวและอธิบายเนื้อหา	.401	.704	.066	.024	.123	.313	.695	.795
20. มีการจัดเตรียมต้นฉบับภาพประกอบการ์ตูนเพื่อใช้เป็นเนื้อหาสะท้อนความคิดหรือเล่าเรื่องราว	.202	.417	.140	.222	.187	.136	.231	.640
22. มีความรู้ด้านภาษาในงานเขียนประเภทต่าง ๆ โดยทราบจุดมุ่งหมายว่าเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด จินตนาการ ประสบการณ์ และความรู้สึก	.184	.276	.213	.078	.033	.175	.305	.589
27. มีการตรวจสอบเนื้อหาของต้นฉบับด้าน โครงสร้าง ความต่อเนื่อง ความถูกต้อง ความชัดเจน และการอ้างอิง	.317	.267	.269	-.003	.173	.171	.530	.755
28. มีทักษะการตรวจสอบภาษา ตัวสะกด การันต์ และคำบรรยายประกอบ	.217	.197	.218	.134	.091	.383	.525	.783
31. มีการพิสูจน์อักษรเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยก่อนนำเผยแพร่	.138	.217	.208	.071	.219	.297	.448	.736
32. มีความรู้ความเข้าใจการออกแบบ Online Newspaper ให้มีโครงสร้างที่ชัดเจนใช้งานง่าย มีการเชื่อมโยงที่ดีเหมาะสมกับหน้าจอ	.228	.360	.141	.450	.200	-.296	.224	.818
34. มีความรู้ความเข้าใจการออกแบบ E-Book ให้แสดงผลด้วยภาพ ข้อความ และภาพเคลื่อนไหวได้	.207	.196	.468	.526	.174	-.230	.168	.831
35. มีความรู้ความเข้าใจการออกแบบ E-Newsletter โดยมี Content ที่โดดเด่นน่าสนใจ	.280	.244	.198	.490	.096	.129	.277	.705
36. มีทักษะการออกแบบ Web page โดยสร้างตามลำดับความสำคัญขององค์ประกอบ	.223	.339	.298	.600	.123	-.062	.118	.633
37. มีทักษะการกำหนดกลุ่มเป้าหมายของสิ่งพิมพ์ ยุคดิจิทัลได้อย่างชัดเจนตามลักษณะทางประชากร	.477	.082	.229	.457	.205	.201	-.114	.648
38. มีทักษะการกำหนดประเด็นความคิดที่จะนำเสนอเนื้อหาในสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล	.634	.022	.296	.613	.064	.210	.138	.703

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ							h ²
	1	2	3	4	5	6	7	
41. มีทักษะการจัดแบ่งสัดส่วนเนื้อหาในสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลให้เหมาะสม เป็นสัดส่วนเพื่อง่ายต่อการอ่าน	.575	.184	.396	.521	.277	.143	.250	.627
43. มีทักษะการออกแบบไฟล์แอนิเมชัน โดยมีการวางแผน วางคอนเซ็ปต์และแนวทางของเรื่อง	.776	.100	.524	.572	-.120	-.019	.040	.834
44. มีความรู้ความเข้าใจการจัดทำอาร์ตเวิร์ค โดยออกแบบคร่าว ๆ ดูความเหมาะสมของต้นฉบับ ทั้งข้อความ ภาพ โดยอาศัยหลักศิลปะ	.364	-.033	.555	.599	.215	-.068	.134	.779
45. มีความรู้ความเข้าใจการจัดทำเลย์เอ๊าท์โดยการจัดวางภาพ ตัวอักษรเพื่อประกอบกันเป็นหน้างาน	.451	.114	.350	.478	.209	.321	.063	.612
46. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการออกแบบ	.294	.286	.016	.618	.200	.138	.009	.820
48. ใช้คอมพิวเตอร์ได้หลายชนิด เช่น Desktop, Notebook, Tablet, Smartphone	-.013	.188	.225	-.065	.234	.617	-.084	.555
49. ตรวจเช็คซ่อมเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงต่าง ๆ ในเบื้องต้น	.226	.247	.101	.122	-.276	.458	-.106	.641
54. ใช้อุปกรณ์บันทึกภาพ เช่น กล้องสมาร์ตโฟน กล้องฟิล์ม กล้อง DSLR	-.074	-.089	.280	.226	.274	.329	.122	.702
55. ใช้อุปกรณ์บันทึกวิดีโอ เช่น กล้องสมาร์ตโฟน เครื่องบันทึกภาพ DVR	-.088	.237	.162	.215	.122	.322	.223	.753
56. มีทักษะการใช้แอปพลิเคชันสำหรับแท็บเล็ตหรือสมาร์ตโฟน	.129	-.070	.150	.164	.175	.775	.074	.767
60. มีทักษะการสร้างการจัดเก็บ การแปลง การสืบค้น การแจกจ่าย และการเผยแพร่ไฟล์เสียง	.215	.177	.573	.264	.357	-.013	-.141	.812
61. มีทักษะการสร้าง การจัดเก็บ การแปลง การสืบค้น การแจกจ่าย และการเผยแพร่ไฟล์วิดีโอ	.213	.181	.523	.205	.422	-.099	-.100	.777
62. มีทักษะการสร้าง การจัดเก็บ การแปลง การสืบค้น การแจกจ่าย และการเผยแพร่ไฟล์แอนิเมชัน	.500	.115	.735	.681	-.083	-.025	.006	.740
64. มีทักษะการนำเสนองานผ่าน Blog เช่น บล็อกข่าว (News blog)	.285	.328	.206	.432	.454	.148	-.093	.624

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ							h ²
	1	2	3	4	5	6	7	
65. มีทักษะการนำเสนอผ่าน Facebook เช่น เฟซบุ๊กเพจของสื่อสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล	.094	.035	.125	.164	.820	.233	-.041	.817
66. มีทักษะการนำเสนอผ่าน Line เช่น Line Official Account ของสื่อสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล	.339	.098	.135	.290	.770	.006	.108	.842
67. มีทักษะการนำเสนอผ่าน Instagram เช่น อินสตาแกรมของสื่อสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล	.310	-.137	.286	.162	.767	-.178	.003	.871
68. มีทักษะการนำเสนอผ่าน Youtube เช่น ยูทูบของสำนักพิมพ์หรือสำนักข่าว	.245	.300	-.128	.134	.541	.228	.283	.714
Eigen value	6.544	5.991	5.250	4.366	3.982	2.986	2.194	

จากตารางที่ 2 แสดงว่าทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล ประกอบด้วย องค์ประกอบ 7 ด้าน

องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วย 9 ข้อคำถาม ได้แก่ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 37, 38 และ 41 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .303 - .709 มีความแปรปรวนร่วม (Commonality: h²) ระหว่าง .533 - .840 มีค่าไอเกน (Eigen value) 6.544 ตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ

องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วย 9 ข้อคำถาม ได้แก่ข้อที่ 10, 11, 12, 13, 15, 16, 18, 19 และ 20 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .299 - .704 มีความแปรปรวนร่วม (Commonality: h²) ระหว่าง .640 - .795 มี

ค่าไอเกน (Eigen value) 5.991 ตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านการสร้างเนื้อหาและจัดทำต้นฉบับ

องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วย 3 ข้อคำถาม ได้แก่ข้อที่ 60, 61, และ 62 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .523 - .735 มีความแปรปรวนร่วม (Commonality: h²) ระหว่าง .740 - .812 มีค่าไอเกน (Eigen value) 5.250 ตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านการจัดการไฟล์ข้อมูลดิจิทัล

องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วย 8 ข้อคำถาม ได้แก่ข้อที่ 32, 34, 35, 36, 43, 44, 45 และ 46 มีค่าน้ำหนัก.364 - .776 มีความแปรปรวนร่วม (Commonality: h²) ระหว่าง .612 - .834 มีค่าไอเกน (Eigen value)

4.366 ตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านการสร้างสรรค์และออกแบบ

องค์ประกอบที่ 5 ประกอบด้วย 5 ข้อคำถาม ได้แก่ข้อที่ 64, 65, 66, 67 และ 68 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .454 - .820 มีความแปรปรวนร่วม (Commonality: h^2) ระหว่าง .624 - .871 มีค่าไอเกน (Eigen value) 3.982 ตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านการเผยแพร่งานสู่ระบบออนไลน์

องค์ประกอบที่ 6 ประกอบด้วย 5 ข้อคำถาม ได้แก่ข้อที่ 48, 49, 54, 55 และ 56 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .322 - .775 มีความแปรปรวนร่วม (Commonality: h^2) ระหว่าง .555 - .767 มีค่าไอเกน (Eigen value) 2.986 ตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านการใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และแอปพลิเคชัน

องค์ประกอบที่ 7 ประกอบด้วย 4 ข้อคำถาม ได้แก่ข้อที่ 22, 27, 28 และ 31 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง .305 - .530 มีความแปรปรวนร่วม (Commonality: h^2) ระหว่าง .305 - .530 มีค่าไอเกน (Eigen value) 2.194 ตั้งชื่อองค์ประกอบนี้ว่า ด้านการตรวจสอบเนื้อหาและพิสูจน์อักษร

สรุปและอภิปรายผล

การวิเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

(Exploratory Factor Analysis) ได้องค์ประกอบทั้งหมด 7 องค์ประกอบ เมื่อเรียงลำดับตามค่าไอเกน (Eigen Value) แล้วพบว่าองค์ประกอบด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ มีค่าไอเกนสูงสุด รองลงมาคือด้านการสร้างเนื้อหาและจัดทำต้นฉบับ ด้านการจัดการไฟล์ข้อมูลดิจิทัล ด้านการสร้างสรรค์และออกแบบ ด้านการเผยแพร่งานสู่ระบบออนไลน์ ด้านการใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และแอปพลิเคชัน และด้านการตรวจสอบเนื้อหาและพิสูจน์อักษร โดยมีค่าไอเกน 6.544, 5.991, 5.250, 4.366, 3.982, 2.986, 2.194 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักขององค์ประกอบของทักษะการปฏิบัติงานสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ในแต่ละด้านพบว่า

ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .303 - .709 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิดสอนสาขาวิชาวารสารศาสตร์ มุ่งเน้นให้นักศึกษา มีความรู้ มีทักษะด้านการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ ดังนั้นนักศึกษาจึงได้รับการพัฒนาทักษะในการวางแผนและการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับ ต้นเงิน และ ชัยธำรงกุล (2553) กล่าวว่า บัณฑิตที่จบการศึกษาด้านวารสารศาสตร์จากมหาวิทยาลัยเอกชน ได้รับการจัดรายวิชาที่เน้นให้นักศึกษามีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อให้นักศึกษามีประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงาน

สอดคล้องกับ ศิลปเรื่องวิไล (2559) ที่ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักสร้างสรรค์ในยุคดิจิทัล พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบุคคลที่รับผิดชอบงานนักสร้างสรรค์ในยุคดิจิทัล ต้องมีทักษะในการวางแผนในการทำงานเช่นกัน เพื่อให้การทำงานดำเนินไปอย่างราบรื่นและเสร็จตรงตามเวลาที่กำหนด และการวางแผนงานก็จะลดการเกิดข้อผิดพลาดในการทำงานด้วยเช่นกัน

ด้านการสร้างเนื้อหาและจัดทำต้นฉบับ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .299 - .704 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ได้รับการฝึกทักษะด้านการสร้างเนื้อหาและจัดทำต้นฉบับ ดังที่ บุญศิริพันธ์ และ พยัฆวิเชียร (2546) กล่าวว่า ทักษะการปฏิบัติงานหนังสือพิมพ์ออนไลน์ จะต้องมีการกำหนดเนื้อหาและแนวคิดหลักของฉบับ เป็นต้น สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ วัชรชยะกูร (2559) ได้ศึกษาเรื่องการปรับตัวของนิตยสาร a day ในยุคดิจิทัล พบว่า การนำเสนอเนื้อหาต้องตอบโจทย์และตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการผลิตนิตยสาร a day

ด้านการจัดการข้อมูลไฟล์ดิจิทัล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .523 - .735 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ได้รับการเสริมสร้างให้มีทักษะด้านการจัดการข้อมูลไฟล์ดิจิทัล ดังที่ ภาควิชาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (2560) กล่าวว่า การผลิตบัณฑิตมุ่งเน้นให้

นักศึกษามีโอกาสที่จะเลือกศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ อาทิ วารสารศาสตร์ออนไลน์ การจัดการข้อมูลดิจิทัลก่อนการพิมพ์ เป็นต้น สอดคล้องกับ จิรายุสวัสดิ์ (2558) กล่าวถึงการสร้างสื่อสิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล เช่น อีบุ๊ก หรือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างที่แตกต่างกันไป ยากง่ายตามแต่ประเภท โดยจะต้องมีขั้นตอนเตรียมเนื้อหาและตรวจสอบความถูกต้องให้เรียบร้อยหรือเอกสารที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งจะนำไปสร้างอีบุ๊ก ประเภทต่าง ๆ

ด้านการสร้างสรรค์และออกแบบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .364 - .776 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ได้รับการพัฒนาการสร้างสรรค์และออกแบบ ดังที่ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม (2560) ที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติด้านการสื่อสารเพื่อให้นักศึกษาเพียบพร้อมด้วยความรู้ ความสามารถและความคิดสร้างสรรค์ในการสื่อสาร และเสริมประสบการณ์ตรงจากการฝึกปฏิบัติงานในแขนงต่าง ๆ ภายในห้องปฏิบัติการที่ทันสมัย เช่น การเขียนข่าวในเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น สอดคล้องกับ Huluban (2014) กล่าวว่า การผลิตงานสิ่งพิมพ์ทั้งหลายนั้นต้องผ่านการออกแบบภาพ สเก็ตซ์ การออกแบบในระบบดิจิทัล มีการคัดเลือกแบบอักษร การใช้ภาพถ่าย ภาพประกอบเพื่อการจัดหน้า โดยใช้ศิลปะในการสร้างสรรค์งาน

ด้านการเผยแพร่งานสู่ระบบออนไลน์ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .454 - .820 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า การจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาวารสารศาสตร์ มีการเน้นทักษะให้กับนักศึกษาให้มีความรู้เรื่องการเผยแพร่งานสู่ระบบออนไลน์ สอดคล้องกับ ปะสิละเตสัง (2553) กล่าวว่า การบริหารจัดการเว็บไซต์ ดูแลการเข้าชมเว็บไซต์จากผู้เยี่ยมชม ยังต้องมีการจัดการอย่างอื่น เช่น การเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูล ติดตามสอบถามผู้เข้าชมหรือผู้ใช้งานเว็บไซต์ รูปแบบของเว็บไซต์ใช้งานง่ายหรือยากเพียงใด สำรวจว่าต้องการให้เว็บไซต์มีการเพิ่มเติมแก้ไขอะไร รวมทั้งทดลองเข้าใช้งานเว็บไซต์จากสถานที่ต่าง ๆ เพื่อทดสอบว่าทำงานช้าหรือไม่ เป็นต้น

ด้านการใช้งานอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และแอปพลิเคชัน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .322 - .775 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า นักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ มีความคุ้นเคยกับการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และแอปพลิเคชัน ประกอบกับได้เรียนรู้ในสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนให้ ดังที่ Jeremy (2013) กล่าวว่า เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นมีผลต่อการผลิตสื่อ สำหรับสิ่งพิมพ์นั้นมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การจัดหาภาพ การพิสูจน์อักษร กระบวนการพิมพ์ แต่สิ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจนของการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ คือ การนำคอมพิวเตอร์เข้ามามีใช้ในการออกแบบ

ด้านการตรวจสอบเนื้อหาและพิสูจน์อักษร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .305 - .530 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาวารสารศาสตร์ ให้มีความสำคัญกับการตรวจสอบเนื้อหาและพิสูจน์อักษรแก่นักศึกษา สอดคล้องกับ ปานสีทา (2545) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของเว็บมาสเตอร์ในการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ พบว่า เว็บมาสเตอร์ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ต้องมีบทบาทในการกำหนดขอบเขตเนื้อหาที่จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่บนหนังสือพิมพ์ออนไลน์ โดยพิจารณาในการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้อ่านในอินเทอร์เน็ตและมีเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาในลักษณะเดียวกับบรรณาธิการหนังสือพิมพ์

ข้อเสนอแนะ

1. องค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติงาน สิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัลสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาวารสารศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่ควรนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะการปฏิบัติงาน สิ่งพิมพ์ยุคดิจิทัล ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ความชำนาญ และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง

2. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิชาชีพวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน สามารถนำผลการวิจัยไปพิจารณาเป็นแนวทางในการ

ฝึกอบรมหรือจัดกิจกรรมเพื่อบริการวิชาการ
แก่ศิษย์เก่าหรือบุคลากรในสายวิชาชีพให้มี
ทักษะในการทำงานท่ามกลางความ

เปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการสื่อสารสู่ยุคดิจิทัล
ให้เป็นนักสื่อสารมวลชนที่มีศักยภาพต่อไปใน
อนาคต

References

- Bangkok University. (2560). *Faculty of Communication Arts*.
<http://www.buca.bu.ac.th/undergrad-jr.html>.
- Boonsriripan, M., & Payakwicheckan, P. (2546). *Newspaper preparation in the instructional package introduction to print media*. Sukhothai Thammathirat University.
- Garson, D. G. (2008). *Factor analysis: Statnotes*.
<http://www2.chass.ncsu.edu/garson/pa765/factor.htm>.
- Huluban, Ana-Maria. (2014). *Graphic designer – magazine production process*.
<http://ediastudies.transylvania-college.ro/graphic-designer-magazineproduction/>.
- Jeremy, L. (2013). *The modern magazine: Visual journalism in the digital era*. Laurence King Publishing Ltd.
- Jirayusawat, T. (2558). *E-book the dream of a new generation writer*. Prach Publisher.
- Panseetha, K. (2545). *The role of webmasters in the presentation of online newspaper content* [Unpublished master's thesis]. Chulalongkorn University.
- Pasilatasung, B. (2553). *Web application development with PHP join MySQL and Dreamweaver*. SE-ED Learning Center.
- Piriyawattana, N. (2555). *Electronic book production guide*. Sukhothai Thammathirat Publisher.
- Rungsit University. (2559). *Recommendation to college of communication arts*.
<http://www2.rsu.ac.th/Institution/Communication-Arts>.
- Siam University. (2560). *Communication arts*. http://admission.siam.edu/course_u_com.php.
- Silraungwilai, U. (2559). The desirable qualities of creativity in the digital era. *Journal Eastern Asia University*, 7(3), 285-298.
- Tanngun, S., & Chaitamrungkoon, M. (2553). *Career path to journalists*. Watta Classifieds.
- Thongrin, S. (2548). *Thai online newspapers: Concept, production and trends* [Unpublished master's thesis]. Thammasat University.
- Watcharachayangkoon, N. (2559). *The adaptation of a day magazine in digital age* [Unpublished master's thesis]. Thammasat University.